

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๗๐๖/๐๕๖๖๖

กพด. 25-1
118 ล.ด. 2562
วันที่ 15-๐๒-๖๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รหัสเรื่อง : ส27688

รับที่ : 53834/62

วันที่ : 18 มี.ค. 62 เวลา : 14:35

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๕ มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน (เรื่อง สิทธิชุมชน และสิทธิในการพัฒนา กรณีกล่าวอ้างว่า คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓/๒๕๕๙ และที่ ๔/๒๕๕๙ เกี่ยวกับการยกเว้นการใช้บังคับกฎหมายและกฎกระทรวงว่าด้วยการผังเมือง และการควบคุมอาคารในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและสำหรับการประกอบกิจการบางประเภท ละเมิดสิทธิมนุษยชน)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๖๐๓๑ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๔๒๒๒ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๑
๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๓๗๖๖ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานความเห็นผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการต่อข้อเสนอแนะ

๒. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนแปลงการใช้อาคาร บางชนิดหรือบางประเภทฯ

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยว่า รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลักรับเรื่องข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน (เรื่อง สิทธิชุมชนและสิทธิในการพัฒนา กรณีกล่าวอ้างว่า คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓/๒๕๕๙ และที่ ๔/๒๕๕๙ เกี่ยวกับการยกเว้นการใช้บังคับกฎหมายและกฎกระทรวงว่าด้วยการผังเมือง และการควบคุมอาคารในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และสำหรับการประกอบกิจการบางประเภทละเมิดสิทธิมนุษยชน) ตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีข้อเสนอแนะไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพลังงาน กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอดังกล่าว และให้กระทรวงมหาดไทยสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวมแล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป นั้น

กระทรวง...

กระทรวงมหาดไทยได้ประสานกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพลังงาน กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เพื่อให้พิจารณาข้อเสนอแนะดังกล่าว ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) โดยในส่วนกระทรวงมหาดไทยได้มีความเห็นในกรณีนี้ว่า

๑. ในปัจจุบันกระทรวงมหาดไทยโดยกรมโยธาธิการและผังเมืองได้ดำเนินการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง ในประเด็นการมีส่วนร่วมของประชาชน การกระจายอำนาจด้านผังเมืองแก่จังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนสิทธิในการพัฒนา โดยในขั้นตอนการวางและจัดทำผังเมืองรวมได้ส่งเสริมให้มีการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) ในระดับตำบลและในรายสาขาที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ขั้นตอนการวิเคราะห์เพื่อวางผังร่าง เพื่อรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนในการพัฒนาชุมชน รวมทั้งประโยชน์ของการวางผังเมืองและการนำผังไปปฏิบัติ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยการปรับปรุงดังกล่าว ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการผังเมืองระดับจังหวัดเพื่อทำหน้าที่ให้ความเห็นชอบผังเมืองรวมที่ดำเนินการวางและจัดทำโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการกระจายอำนาจด้านผังเมือง และสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๒ (๒) ส่วนกระบวนการในการออกกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓/๒๕๕๙ นั้น กระทรวงมหาดไทยได้มีการออกประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนแปลงการใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภท ในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ รวม ๑๐ จังหวัด (ตาก มุกดาหาร สระแก้ว ตราด หนองคาย นครราชสีมา เชียงราย นครพนม สงขลา และกาญจนบุรี) (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) ซึ่งมีการกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ในที่ดินให้สอดคล้องกับการพัฒนาเป็นการชั่วคราวแล้ว และขณะนี้กระทรวงมหาดไทย โดยกรมโยธาธิการและผังเมืองอยู่ในระหว่างดำเนินการออกกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง เพื่อใช้บังคับในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษดังกล่าวต่อไป ซึ่งกระบวนการในเรื่องนี้จะเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง และในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดที่มีพื้นที่อยู่ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เห็นว่าประกาศกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว มีการใช้ประโยชน์ในที่ดินที่ไม่เหมาะสมกับการประกอบกิจการบางอย่างในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นก็สามารถออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อแก้ไขประกาศกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวได้ ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

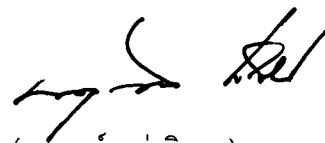
๒. เห็นด้วยกับข้อเสนอของหน่วยงานอื่นในเรื่องการกำชับให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับกระบวนการอนุญาตให้ประกอบกิจการบางประเภท นำกระบวนการกำหนดแผนการพัฒนาและจำแนกการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ตามหลักการผังเมืองมาใช้บังคับเท่าที่จะทำได้ โดยในขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นก็จะสามารถดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๘

เกี่ยวกับเรื่องการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนได้ ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการตามผังเมืองในเรื่องการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน โดยในการจัดทำคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๕๙ นั้น เป็นการสร้างประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาด้านพลังงานและปัญหาสิ่งแวดล้อมในเรื่องขยะล้นเมือง รวมถึงการบริหารจัดการขยะที่ไม่ถูกสุขลักษณะ โดยเป็นการยกเว้นให้ดำเนินกิจการเกี่ยวกับการผลิตพลังงานไฟฟ้าที่อยู่ภายใต้เงื่อนไขของแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๙ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ หรือแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๙ หรือแผนบริหารจัดการน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๙ หรือแผนบริหารจัดการก๊าซธรรมชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๙ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ จึงจะได้รับการยกเว้นให้ดำเนินกรดังกล่าวได้ (มิได้เป็นการยกเว้นให้ดำเนินกิจการใด ๆ ก็ได้) นอกจากนี้ในการประกอบกิจการผลิตพลังงานไฟฟ้าและการกำจัดขยะ ยังมีกฎหมายอื่นที่ใช้ในการควบคุมในการประกอบกิจการดังกล่าวเป็นการเฉพาะ เช่น กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร กฎหมายว่าด้วยโรงงาน กฎหมายว่าด้วยสิ่งแวดล้อม กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข เป็นต้น โดยมีการควบคุมเรื่องสถานที่ตั้งกิจการ รวมถึงเงื่อนไขในเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม ดังนั้น การยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวม จึงมิได้หมายความว่าสามารถดำเนินกิจการได้หากขัดกับกฎหมายอื่น อย่างไรก็ตามในกรณีที่เห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องควบคุมการประกอบกิจการนั้นอย่างเร่งด่วนประชาชนสามารถยื่นขอแก้ไขกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมตามมาตรา ๒๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(อนุพงษ์ เผ่าจินดา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมโยธาธิการและผังเมือง

กองนิติการ

โทร. ๐ ๒๒๙๙ ๔๒๓๘

โทรสาร ๐ ๒๖๑๙ ๖๘๑๘